

BESLUT

DATUM: 2023-11-08
AVDELNING: Avdelningen för betalningar (AFB)
HANDLÄGGARE: Susanne Rönnqvist
DIARIENUMMER: 2023-00995
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Policy för styrning och uppföljning av RIX

Riksbankens beslut

Riksbanken fastställer uppdaterad policy för styrning och uppföljning av RIX, i enlighet med bilaga.

Skälen för beslutet

Policy för styrning och uppföljning av RIX har uppdaterats i enlighet med den årliga översynen av styrande dokument. Vid genomgången av policyn identifierades endast behov av mindre justeringar. Namnet på avdelningen för intern styrning och verksamhetsstöd är justerat. Roller och ansvar har förtydligats. I policyn är också tillagt att säkerhetschefen ingår i RIX ledningsgrupp.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Martin Flodén och Aino Bunge) efter föredragning av regelefterlevnadsspecialist Alexandra Prochéus. I den slutliga handläggningen har enhetschef på RIX, Helena Tummings, och avdelningschef för avdelningen för betalningar, Christina Wejshammar, medverkat.

POLICY FÖR STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV RIX

BESLUTSDATUM:	2023-11-08
BESLUT AV:	Direktionen
ANSVARIG AVDELNING:	Avdelningen för betalningar (AFB)
FÖRVALTNINGSANSVARIG:	Christina Wejshammar
DIARIENUMMER:	2023-00995
HANTERINGSKLASS:	ÖPPEN

Policy för styrning och uppföljning av RIX

Innehåll och syfte

Denna policy syftar till att fastställa ett ramverk för styrning och uppföljning av RIX inom Riksbanken.

Målgrupp

Denna policy gäller för samtliga medarbetare. Begreppet medarbetare avser alla arbetstagare och de uppdragstagare som har tillgång till en riksbanksdator och till Riksbankens system och som deltar i Riksbankens dagliga verksamhet.

Innehåll

Policy för styrning och uppföljning av RIX	1
Policy för styrning och uppföljning av RIX	1
Innehåll och syfte	1
Målgrupp	1
Innehåll	2
1 Inledning	3
1.1 Bakomliggande regelverk	3
2 Roller och ansvar	4
3 Mål för RIX	4
4 Riskhantering	5
5 Rapportering till direktionen	5
6 Ledningsgrupp för RIX	5
7 Efterlevnad	5
8 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	6

1 Inledning

Riksbankens system för avveckling av betalningar i SEK, RIX, har en central roll i den svenska finansiella sektorn och är Sveriges viktigaste betalningssystem. Deltagare i RIX är kreditinstitut, värdepappersföretag, clearingorganisationer, värdepapperscentraler, centrala motparter och Riksgälden. De flesta betalningar i Sverige avvecklas i RIX.¹ Riksbanken har sedan maj 2022 parallella avvecklingstjänster inom ramen för RIX, dels RIX-RTGS för avveckling av stora betalningar dels RIX-INST för avveckling av omedelbara betalningar.

För betalning av värdepapperstransaktioner har Riksbanken utkontrakterat RIX-konton hos Euroclear Sweden AB. Förutsättningarna för deltagande i RIX, både vad avser RIX-RTGS och RIX-INST, regleras i Villkor för RIX och penningpolitiska instrument.²

RIX tillgänglighet och effektivitet är en förutsättning för att Riksbanken ska främja ett säkert och effektivt betalningsväsende. Det är också en förutsättning för att Riksbanken ska kunna genomföra de penningpolitiska beslut som fattas. På grund av RIX betydelse i samhället kan en störning i systemet få omfattande konsekvenser som på kort tid kan sprida sig till andra delar av det finansiella systemet vilket skulle kunna skada förtroendet för Riksbanken.

1.1 Bakomliggande regelverk

CPMI/IOSCO har tagit fram principer för finansiella infrastrukturer (PFMI)³ som är internationell standard. Dessa principer är inte rättsligt bindande men de utgör en internationell standard. Syftet med dessa principer är att stärka de finansiella infrastrukturerna och därigenom värna den finansiella stabiliteten. Principerna ställer dels krav på systemen i den finansiella infrastrukturen och de organisationer som tillhandahåller dessa system, dels krav på myndigheter som utövar övervakning och tillsyn av systemen i den finansiella infrastrukturen.

Principerna är ett stöd i att säkerställa att målen för RIX kan uppnås och principerna ska uppfyllas.

1. Med undantag av de s.k. realtidsbetalningar (idag genom tjänsten Swish) som när policyn beslutas avvecklas hos Bankgirot. Riksbanken har i juni 2019 fattat beslut om att tillhandahålla en tjänst för avveckling även av realtidsbetalningar från och med 2021 (dnr 2018-00960).

2. För aktuell version, se Riksbankens hemsida.

3. Principles for Financial Market Infrastructures, se www.bis.org

2 Roller och ansvar

Direktionen har i Riksbankens arbetsordning delegerat uppgifter relaterade till styrning och uppföljning till avdelningscheferna. Respektive avdelningschef rapporterar inom sitt område till direktionen, inklusive frågor som rör RIX.

Avdelningschefen för avdelningen för betalningar ansvarar för styrningen och uppföljningen av RIX samt för rapporteringen till direktionen. Denne ska besluta om det avdelningsöverskridande regelverk om styrning och uppföljning av RIX som behövs. Avdelningschefen för avdelningen för betalningar ska i sina rapporter meddela direktionen sin värdering av huruvida verksamheten rörande RIX får tillräckliga resurser och stöd i övrigt samt att beslut av större vikt i Riksbanken har tagit höjd för RIX som finansiell infrastruktur.

Avdelningscheferna på övriga berörda avdelningar ska bidra i arbetet att styra och följa upp RIX enligt nedan.

Avdelningschefen för avdelningen för intern styrning och verksamhetsstöd ska bidra i arbetet att styra och följa upp RIX genom att arbeta med säkerhetsfrågor rörande fysisk säkerhet, säkerhet kring skyddsvärd verksamhet och personsäkerhet och informationssäkerhet. Avdelningen ska vidare bidra med råd och stöd i löpande riskhantering samt genomföra oberoende kontroller av Riksbankens väsentliga risker. Arbetet bedrivs på Riskenheten och inkluderar de risker som vidhänger verksamheten som rör RIX.

Avdelningschefen för avdelningen för IT och digitalisering ska bidra i arbetet att styra och följa upp RIX genom IT-stöd och IT-säkerhet.

Avdelningschefen för avdelningen för marknader ska bidra i arbetet att styra och följa upp RIX genom penningpolitisk implementering och policy för säkerhet för kredit över natt.

Avdelningen för finansiell stabilitet övervakar RIX för att identifiera operativa och finansiella risker i betalningssystemet.

Stabsavdelningen ansvarar för samordning, stöd, planering och uppföljning av Riksbankens verksamhet.

Internrevisionsavdelningen ska granska RIX varje år.

3 Mål för RIX

De tjänster Riksbanken erbjuder genom RIX ska innebära att systemviktiga betalningar kan avvecklas på kontot i Riksbanken.

RIX ska ha mycket hög tillgänglighet, ska redovisa korrekt information och ska upprätthåll konfidentialitet för uppgifter i systemet.

Tjänsterna i RIX ska utvecklas i takt med marknadens och samhällets behov.

4 Riskhantering

Risken för händelser som kan påverka tillgänglighet till korrekthet eller konfidentialitet i RIX ska vara låg. RIX motståndskraft mot händelser som påverkar detta ska vara hög. Det ska finnas en sammantagen analys för den verksamhet på avdelningarna som avser RIX. De risker som finns ska identifieras, värderas, begränsas och åtgärdas kontinuerligt och på ett strukturerat sätt, vilket faller inom respektive avdelningschefs ansvar att hantera.

5 Rapportering till direktionen

Direktionen ska varje tertial få en rapport om RIX rörande utfall mot mål, uppfyllelse av internationella principer, riskhantering, incidenter och utfall mot verksamhetsplan och budget för RIX. Avdelningschefen för avdelningen för betalningar ansvarar för att direktionen erhåller tertialrapporten.

6 Ledningsgrupp för RIX

Det finns en särskild ledningsgrupp för RIX där berörda avdelningar ingår. Avdelningschefen för avdelningen för betalningar är ordförande i och sammankallar ledningsgruppen. Avdelningschefen för avdelningen för betalningar har bestämt att avdelningschefen för avdelningen för IT och digitalisering, avdelningschefen för avdelningen för marknader och chefen för RIX-enheten eller den som respektive chef har utsett att ingå i ledningsgruppen i dennes ställe ska ingå i RIX ledningsgrupp. Ledningsgruppens mål är att säkerställa att denna policy efterlevs och att fungera som ett stöd till avdelningschefen för betalningar. Ledningsgruppen har inte något eget beslutsmandat. Riskchefen, säkerhetschefen, regelefterlevnadsfunktionen och chefen för internrevisionsavdelningen får närvara vid ledningsgruppens möten.

7 Efterlevnad

Avdelningschefen för avdelningen för betalningar ansvarar för att revidering av policyn utförs årligen samt att uppföljning och rapportering av regelefterlevnad till direktionen sker.

Avdelningschefen för avdelningen för betalningar får delegera till enhetschefen för RIX-enheten att utföra uppföljningen av policyn.

8 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna policy träder i kraft den 1 december 2023. Genom beslutet upphävs policyn som beslutades den 26 oktober 2022 med diarienummer 2022-00734.